

Luo

JAWAR MAR PINY

Somo ma pile e dwe moa e Muma Maler

Ndalo mokwongo

CHWECH MAR DHANO, KOD PODHO MARE E RICHO

Kar chakruok Nyasaye nochweyo polo gi piny.

Kamano Nyasaye nochweyo dhano gi kite owuon, nochweye e kido machalo kode; nochweyogi dichwo gi dhako. Mi Nyasaye nogwedhogi.

Kendo Jehova Nyasaye nokawo dhano, nokete e puodho mar Eden mondo olose kendo orite. Mi Jehova Nyasaye nochiko dhano kowacho niya, Kuom olemb yedhe duto inyalo chamo achama: to olemb yath makelo ng'eyo ber gi rach, kik icham: ni kech e ndalo michamogo, tho to initho.

To thuol ne riek molooyo gibuya duto me piny ma ne Jehova Nyasaye osechweyo. (Thuol machon, miluongo ni Iblis gi Satani, mowuondo piny duto.) Mi nowacho ni dhako niya, Mano adieri koso, Nyasaye osehawo, Kik ucham kuom yien duto ma ni e puodho ?

Mi dhako nowacho ni thuol, Chamo olemb yien me puodho to wanyalo chamo: to kuom olemb yath ma ni e dier puodho, Nyasaye osehawo niya, Kik uchame, kata mul kik umule, dipo kutho. Mi thuol nowacho ni dhako. Ok unutho ngang': ni kech Nyasaye ong'eyo ni chieng'no muchamee, wang'u noyepi, mi nubedi ka Nyasaye, kung'eyo mabeoyo gi maricho.

To ka dhako noneno ka yadhno ne ber mar chiemo, kendo nomiyo wang'mor, kendo ka yadhno igombe mondo omi ng'ato doko mariek, nokawo olembe, nochamo; to nomiyo chwore bende, en bende nochamo.

Kuom wachno, kaka kuom ng'at achiel richo nodonjo e piny, kendo tho kuom richo, kamano tho nobiro kuom ji duto, kuom mano, giduto ne giketho.

LAMO

A Nyasaye, nimar ahulo timbena masebayogo; kendo wiya ok wil gi kethona ndalo duto.

Chakruok 1 : 1, 27, 28. Chakruok 2 : 15-17. Chakruok 3 : 1-6. Fweny 12 : 9. Jorumi 5 : 12. Zaburi 51 : 1, 3.

Ndalo mar ariyo

OSING JAWAR MA NYASAYE TO BENDE DHANO

Isaya nokoro: Neuru, nyako moro nomak ich, eka nonyuol wuowi, mi nochak nyinge Emmanuel.

Emmanuel, miloko ni, Nyasaye kodwa. Thuok moro nochuogre kuom yadh Yese, kendo mbandu moa e tiende nonyag olembe: mi chuny Jehova nobed kuome, chuny makelo rieko, gi lony, chuny mang'ado ni ji rieko, mamiyo ji teko, chuny mamiyo puonjuok kod luoro Jehova.

Jo ma nowuotho e mudho oseneno ler maduong' ... Ni mar osenyuolnwa nyathi, osemyowa wuowi, loch nobedi e luete; mi nyinge miluongego ni Hono, Jabura, Nyasaye ma Jateko, Wuonwa Ma Nyaka Chieng', Ruodh Kuwe. Lochne gi kuwe ok nowe medore ameda, kuom komruodh Daudi, kendo kuom piny ruodhe, mondo omiye tegno, kendo sire gi bura kod tim makare nyaka a kawuononi nyaka chieng'. Jehova mar ogendini mag lueny notim ma kuom kindane.

Houru joga, hogiuru, Nyasachu owacho.

Neuru, Jehova Nyasaye nobi ka ng'a man gi teko.

Nokwa kwedhe kaka jakwath, noting' nyirombe e bade, kendo noketgi e kore, notel mos ni mago mamiyogi dhoth.

Adier oseting'o tuwochewa, kendo osekawo chandruokwa: to ne wapare ni en ng'at maneno masira, ma Nyasaye nogoyo malit, kendo mothagore. To nochwowe ni kech richowa, nogoye malit ni kech timbewa mamono: nochwade mondo wan wayud kuwe, kendo kuom riemo mage e mochangowa.... To ne long'o ni Jehova mondo ogoye; osemye neno masira: ka nitim ngimane bedo misango mar richo, enone nyithindo mage, enomed ndalone mi gik ma Jehova odwaro nobedi gi hawi e luete.

PAKO Wadendo Ruoth, Nyasach Israel; ni kech oselimo kendo osekelo rawar ni joge.

Isaya 7 : 14. Mathayo 1 : 23. Isaya 11 : 1, 2. Isaya 9:2,6, 7. Isaya 40 : 1, 10, 11. Isaya 53 : 4, 5, 10. Luka 1 :68.

Ndalo mar adek

NYUOL MAR JAWAR MAR PINY

Nyasaye nooro malaika Jibrail mondo odhi dala moro mar Galili, nyinge Nazareth, ka nyako ma nobiro yudo dichuwo, nyinge Yusufu, mar dhood Daudi; nyinge nyakono ne Mariam. Ka nobiro ne nowacho, Mirembe, in jahawi ngang', Ruoth ni kodi. To noparore ngang' kuom wachno, noparo tiende mosno.

Malaika nowacho ne, Kik iluor, Mariam: ni kech ise yudo hawi kuom Nyasaye. Kendo ne, inimaki ich, ininyuol nyathi ma wuowi, iniluongi nyinge Yesu. En nobedi madwong', to inilunge wuode Ng'a mamalo chutho, kendo Ruoth Nyasaye nomiye kom mar kwar mare Daudi: to en nolo od Yakobo nyaka chieng'; kendo piny ruoth mare ok norum.

To Mariam nowacho ni malaika, Ma nobedi nadi, ka an akiya dichuwo ? Malaika nodwoko nowacho ne, Roho Maler nobi ni, kendo teko mar Ng'a mamalo chutho

noumi: e momiyo gi mibiro nyuolo bende noluonge jaler, Wuod Nyasaye.

To Mariam nowacho, Ne, jatich mar Ruoth; ber mondo obedi kuoma kaka wachni obet. Eka malaika nowuok kuome.

E ndalogo, chik noa kuom Kaisari Augusto mondo ondik pinje duto kar rombgi. ... Ji duto nodhi mondo okwangi, ng'ato gi dalagi owuon. To Yusufu bende noidho ... e dala Daudi, ma gichako Bethlehem, ni kech ne en kuom dhoo gi nyikwa Daudi, mondo ondike kodi Mariam, ma notimogo kenya, ma ne en gi ich. Eka nobet, ka ne gintie kuno, ndalo nyuolne nogik. Nonyuolo nyathine makayo ma wuowi, noume gi lepe nyathi, nopiele i kisika dhok, ni kech ne ok giyudo ka moyangore e od welo.

PARO

Yesu Kristo ... ma nonyuole kuom koth Daudi kuom ringruok ... ma noket doko Wuod Nyasaye gi teko, kuom chuny mar ler, ni kech chier mar jo motho.

Luka 1: 26-35, 38. Luka 2 : 1, 3-7. Jorumi 1 : 1, 3, 4.

Ndalo mar ang'wen

JOMODHIER KODA JOMOKO, BIRO LAMO JAWAR

Epiny nogo ne nitie jokwath moko ma yande onindo oko, ka gigo arita e kwedhgi gotieno. Eka malaika mar Ruoth nochungo butgi, kendo pichni mar Ruoth nokak nigi mokwakogi, ne giluroo ngang'.

Eka malaika nowacho nigi, Kik uluor; ni kech, ne, akelo nu weche mabeyo, ma nomiu mor ngang', ma nobedi kuom oganda duto: ni kech tinende onyuolo nu i dala Daudi Jakony, en Kristo Ruoth. To ma nobed nu ranyis; Nunwang' nyathi makwar koum gi lep nyathi, konindo i kisika dhok.

Eka mapiyo piyo nobet kodi malaikano kod ji mang'eny kuom oganda polo, no pako Nyasaye, ka giwacho, Wadendo Nyasaye, man malo chutho, kendo mireembe obedi e piny kuom jo ma Nyasaye ohero.

Eka nobet, ka ne jomalaika ose weyogi kendo dok i polo, jokwath nowacho kendgi, Wadhiuru nyaka loka Bethlehem, mondo wane wachno kakobet, ma Ruoth ose nyisowa. Ne gidhiyo ka gireto, ne ginwang'o Mariam kodi Yusufu, kodi nyathi makwar konindo i kisika dhok.

Eka jokwath nodok, ka gidendo kendo ka gipako Nyasaye kuom weche duto ma ne giwinjo kendo ma ne gineno, kaka nowacho nigi.

To ka ne Yesu onyuol Bethlehem mar Yahudi e ndalo mag Herode ruoth, ne, ajuoge moa e yor wuok chieng' nobiro Yerusalem, kawacho niya, Ere jalo monyuol ruodh Joyahudi ? Ni kech ne waneno suluene e yor wuok chieng', mi wabiro dende.

Kendo ne, sulue ma ne gineno yor wuok chieng' notelo nigi, nyaka nobiro mochungo ka ma oporore gi ka ma nyathi nitie. ... Ka ne gidonjo e ot, ne gineno nyathino kodi Mariam min mare, to ne gipodho kendo ne gidende; to ka ne gise yawo mwandgi, ne gikelo ne mich, dhahabu gi ubani gi manemane.

PARO

Jali adieri en Jakony mar piny.

Ni kech Nyasaye ne ooro Wuowi nobi e piny ... ni mondo piny onwang' kuwo kuome.

Luka 2 : 8-16, 20. Mathayo 2 : 1, 2, 9, 11. Yohana 4 : 42; 3 :17.

Ndalo mar abich

MILOME MAR JOHANA JABATISO

Eka ne wach Nyasaye obiro ni Yohana wuod Zakaria e thim. Nodhiyo e piny duto mokiewo Yorodan, koyalo batiso mar loko chuny ni kech golo richo; kaka nondiki e kitap weche Isaya janabi, Duond ng'ato makok e thim, yikuru ndach Ruoth, chikuru tir yorene.

Ogendini nopenje ka giwacho. To wanatim ang'o ? To nodwoko nowacho nigi, Ng'a man gi aroche ariyo, omi ng'a ma ongego; kendo ng'a man gi chiemo otim kamano. To josolo moko bende ne gidhiyo mondo obatisgi, ne giwacho ne, Japwonjwa, wanatim ang'o? To en nowacho nigi, Kik ugol moloyo kaka nochikou. To waskari moko bende nopenje ka giwacho, Wan to, wanatim ang'o ? Nowacho nigi. Kik ubuon ng'ato, kendo kik uma ng'ato kayiem; kendo gi tichu mondo oromu.

To ka ji nonwang'o gikiyo, kendo giduto ne giparo e chunygi kuom Yohana, ni miti dobedi Kristo: eka Yohana nodwoko kowacho ni giduto, An to abatisou gi pi; to ng'ato biro mahinga gi teko, ma dend wuochene ok awinjora gonyo: en ma nobatisu gi Roho Maler, kendo gi mach.

BATISO MAR RUOTH YESU Eka, ka ne ibatiso oganda duto, Yesu bende nobatisi; ka noyudo olamo, polo nobarore; kendo Roho Maler nolor ne gi kido machalo gakuru, kendo duol nobiro moa e polo. In ie Wuoda mahero, chunya yom kodi.

TEM MAR RUOTH YESU Gi kanyono Roho oriembe nyaka e thim. To nobet e thim ndalo piero ang'wen ka Satani oteme; kendo nobet gondiegi; to jomalaika notiyo ne.

PARO Yesu Wuod Nyasaye ... to noteme kuom gik moko duto kaka wan, moonge richo.

Vuka 3:2-4, 10-16, 21, 22. Mariko 1 : 12, 13. Johibrania 4 : 14, 15.

Ndalo mar auchiel

RUOTH YESU OCHAKO TICHNE MARA-HUMA

Ne nitie kisera Kana, gweng' Galili; min Yesu bende ne nitie kanyo. To Yesu bende gi jopwonjore mage nonwang'o oluongogi e kiserano. Ka ne divai orem, min Yesu owacho ne, Gionge gi divai; Yesu owacho ne. An gang'o kodi, dhako ? kara pok ochopo.

Min mare owacho ni jotich, Mowacho nu duto, timuru.

To ne nitie kanyo degi auchiel mag kite mochungo, kaka tim logo Joyahudi; auchiel kar depige ariyo kata adek. Yesu owacho niggi, Pong'uru pi e degi; ne giolo mopong'. Owacho niggi, Tuomuru koro, uter ni jadowong' kisera. To ne gitero.

To ka jadowong' kisera nobilo pi, to koro ose doko divai, nokiya ku ma noaie, to jotich ma notuomo pi e ma nong'eyo; jadowong' kisera noluongo wuon kisera, nowacho ne, Ji duto kwongo kelo divai maber; mos ka ji ose madho ahinya, okelo ma ok ober: in to divai maber ikano nyaka kawuono.

Mani e ranyis mokwongo ma ne Yesu otimo Kana gweng' Galili, notimo ratiro gi dwong' ne; jopwonjore mage noyie kuome.

Eka ndalogo, nowuok oko e got mondo olam; nolamo Nyasaye nyaka piny noru. Ka ne piny oru, noluongo ire jopwonjore mage; eka noyiero kuomgi japar gariyo, ma nochako bende joote; Simon, e ma nochake Petero, kodi Andarea owadgi; gi Yakobo kodi Yohana, gi Filipu kodi Bartholomayo; gi Mathayo kodi Thoma, gi Yakobo wuod Alufayo, kodi Simon miluonge ni Zeiote; gi Yuda wuod Yakobo, gi Yudas Jaiskariota, e ma nondhoge.

Jaote Johana nondiko: To Wachno nodoko ringruok, nodak e dierwa; ne wang'iyi dwong'ne, dwong' ka mar Wuowi ma miderma ma noa ka Wuoro, ka en gi ng'wono ahinya gadieri.

LAMO

Akwayi, nyisa duong' maler mari.

Yohana 2:1-11. Luka 6:12-16. Yohana 1:14. Kitap Wuok 33 : 18.

Ndalo mar abiriyo

NYUOL MANYIEN MAR CHUNY KUOM YIE RUOTH YESU

Ng'ato ne nitie kuom Jofarisai, nyinge Nikodemo, jadowong' kuom Joyahudi: jali nodhi ire gotieno, nowacho ne, Rabbi, wang'eyo ka in japwonj moa ka Nyasaye: ni kech onge ng'ato manyalo timo ranyisgi mitimo, mak mana Nyasaye e man kode.

Yesu nodwoke nowacho ne, Adieri, adieri, awacho ni, Ka ok onyuol ng'ato nyuol manyien, ok onyal neno piny ruodh Nyasaye.

Nikodemo owacho ne, Inyalo nadi nyuolo ng'ato ka jadowong' koso ? Onyalo donjo kendo e i nun, kendo chak onyuole ? Yesu nodwoke, Adieri, adieri, awacho ni, Ng'a ma ok nyuol gi pi kendo gi Roho, ok nyal donjo e piny ruodh Nyasaye. Gi ma ringruok onyuolo en ringruok, kendo gi ma Roho onyuolo en roho. Kik iwuor ni kech nawacho ni, Onego onyuolou nyuol manyien. Yamo kudho ku mohero, kendo duonde iwinjo, to ikiya ku moae kata ku modhie; e kaka obedo kuom ji duto ma Roho onyuolo.

Nikodemo nodwoko nowacho ne, Wehegi kelo nadi bet kamano ? Yesu nodwoko nowacho ne. In japwonj mar Israel, to magi ok odonjo ni? Adieri, adieri, awacho ni niya, Wawacho mwang'eyo, kendo wanyiso mwase neno; kendo nyiswa ok

uyie. Kawacho nu me piny ka, to ok uyie, unuyie nadi kawacho nu me polo ?

Kendo kaka Musa nochungo thuol e thim, e kaka onego gichungi Wuod dhano bende: mondo ka ng'a moyie kuome obedi gi ngima ma nyaka chieng'. Ni kech Nyasaye nohero piny kama, nyaka nochiwo Wuode ma miderma, mondo ng'a moyie kuome kik lal to obedi gi ngima ma nyaka chieng'. Ni kech Nyasaye ne ok ooro Wuowi nobi e piny, mondo ong'adi ni piny bura; to noore ni mondo piny onwang' kuwo kuome.

LAMO

Ruoth, ase yie ka in e Kristo, Wuod Nyasaye. A Nyasaye, chwena chuny maler.

Yohana 3:1-12, 14-17. Yohana 11:27. Zaburi 51 : 10.

Ndalo mar aboro

YOR GWETH

To ka noneno ogendini, noidho e got: kendo ka nose bet piny, jopwonjorene nobiro ire: mi noyawo dhoge mopwonjogi kowacho niya,

Jogo gin johawi man gi chan e chunygi: ni keen piny ruodh polo en margi.

Jogo gin johawi mayuagore: ni kech nohogi.

Jo mamuol gin johawi: ni kech ginikau piny ka gir keni margi.

Jogo gin johawi mja kech gi riyo loyo mar dwaro wach makare: ni kech giniyieng'.

Jo mang'won gin johawi: ni kecb enong'won niggi.

Jogo gin johawi ma chunygi ler: ni kech ginine Nyasaye.

Jothek gin johawi: ni kech nochakgi nyithind Nyasaye.

Jogo gin johawi mose sandi ni kech wach makare: ni kech piny ruodh polo en margi.

Un johawi ka ji noyanyu kendo sandou, ka giwacho weche maricho duto mag miriambo kuomu ni kech an. Moruru kendo iluru, ni kech poku dwong' e polo: ni kech kamano e kaka ne gisando jonabi mokwongo nu.

Un e chieng' mar piny. To dala moket e wi got ok nyal geng'ore. To ji ok mok taya kendo kete e bwo atonga, to e wi raten; to orieny ni ji duto ma ni e ot. Kamano chieng'u mondo orieny nyim ji, mondo gine tichu mabeyo, kendo gimmi Wuoru me polo dwong'.

Use winjo ka nowachi niya, Niher owadu, to nisin gi jasiki: to an awacho nu ni, Heruru wasiku, to kwauru ni jo masandou, mondo udok yawuot Wuoro me polo, ni kech omiyo wang' chieng'e wuok ni jo maricho kod jo mabeyo.

Jaote Paulo nowacho: Nanyisou gi gik moko duto, kaka kutiyo kamano onego ukony

jomanyap, kendo upar weche Ruoth Yesu, kaka nowacho niya, Miyo kelo hawi molooyo kawo.

LAMO

In e ma ji pako, A Jehova: puonja chik bucheni.

Mathayo 5 : 1-12, 14-16, 43-45. Tich Joote 20 : 35. Zaburi 119 : 12.

Ndalo mar ong'achiel

BEDO GITHUOLO KUOM CHAN

Ruoth Yesu nowacho: Chiwuru eka nochiwunu.

Ritreuru kik utim wachu makare e nyim ji, mondo gineu: ka ok kamano, uonge pok kuom Wuoru me polo.

To kulemo, kik uhul weche mang'eny kayiem, kaka Ogendini: ni kech giparo ni nowinjgi kuom wechegi mang'eny. E momiyo kik ubed kaka jogo: ni kech Wuoru ong'eyo gigo muchando ka pok ukwaye. To lemuru kamaeri:

Wuonwa ma ni e polo, Nyingi mondo obedi maler: Piny ruodhi mondo obi: Gi midwaro mondo otimre, e piny bende kaka e polo. Imiwa tinende chiembwa mar tinende. Kendo iwe nwa gopewa, kaka wan bende wase weyo ni jogopewa.

Kendo kik iterwa kar tem, to reswa e richo. Kik ukan mwandu kendu e piny, ka ma oluenda gi nyal kethee, to jokuwo bende powo kendo kwalo: to kanuru mwandu kendu e polo, ka ma oluenda kata nyal ok kethie, to jokuwo ok gipowoie kata kwalo: ni kech ka ma mwandoni nitie e ka ma chunyi nitie bende.

Onge ng'ato manyalo tiyo ni ruodhi ariyo: ni kech nosin gi moro to noher machielo, kata nopadre kuom moro to nocha machielo. Ok unyal tiyo ni Nyasaye gi mwandu.

E momiyo kik uparru kuwacho ni, Wanacham ang'o? kata, Wanamadh ang'o? kata, Wanaruakre gang'o ? Ni kech gigo duto e ma ogendini dwaro; ni kech Wuoru me polo ng'eyo kuchando gigi duto. To dwaruru mokwongo piny ruodhe, gi wachne makare; to gigi duto nomedre nu.

PAKO Jehova e jakwadha: ok anachand gimoro.

Luka 6 ; 38. Mathayo 6 : 1, 7-13, 19-21, 24, 31-33. Zaburi 23 : 1.

Ndalo mar apar

THOLO KUOM LUORO

Ruoth Yesu nowacho: Ng'at mawinjo chikna, kendo mako, en e mohera ... an bende nahere, kendo nanyise kakabet.

Kuweuru mos; mana an; kik uluor.

Kik uluor jogo monego ringruok, to ok ginyal nego chuny: to luoruru moloyo ng'atno manyalo tieko kata chuny kata ringruok bende e gehenna. Ok ng'iew winy matindo ariyo gi senti achiel koso ? Kendo achiel kuomgi ok noluar piny mak Wuoru nitie: to kata yie wiu duto ose kwan. E momiyo, kik uluor; un uloyo winy mang'eny.

Kik uluor, kweth matin; ni kech Wuoru ohero miyou piny ruoth.

Un kubet e wachna, eka nubedi jopwonjore maga adieri. Un bende unung'e adieri, kendo adieri nomiu ubedi thuolo. Adieri, adieri, awacho nu, Ng'at matimo richo en misumba richo. To ka Wuowi omiu thuolo, eka nubedi thuolo adieri.

Bang idho Ruoth Yesu e polo nowacho: Kik iluor; an e ng'a mokwongo kendo ng'a machien, to an ie Ng'at mangima; to natho, kendo ne, angima nyaka chieng', kendo an gi rayepe tho kod kar jo motho.

Jaote Johana nondiko: Nyasaye en hera; kendo ng'a mobedo kuom hera obedo kuom Nyasaye, kendo Nyasaye obedo kuome. Luor onge e hera; to hera molony kare oriembo luoro ni kech luoro ni gi chandruok; kendo ng'a moluor pok olony kare e hera.

PAKO

Ruoth e jakonya; ok analuor: ere gi ma dhano nodm na ?

Ee, kata akadho e hoho mar dpo mar tho, ok analuor gimoro marach; nimar in koda: ludhi gi odungani ohoya.

An kod un kaachiel, wamiuru Jehova duong'; kendo wadng'uru nyinge malo kaachiel. Nadwaro Jehova, mi nodwokona wach, kendo nogola nyaka a e luorona duto.

Yohana 14 : 21. Mathayo 14 : 27. Mathayo 10 : 28-31. Luka 12 : 32. Yohana 8 : 31, 32, 34, 36. Fweny 1 : 17, 18. 1 Yohana 4 : 16, 18. Johibrania 13 : 6. Zaburi 23 : 4. Zaburi 34 : 3, 4.

Ndalo mar apar gachiel

ANG'O MAMIYO DHANO BEDO MAOK LER?

Ruoth Yesu nowacho: Winjauru uduto, kendo ung'e: onge gi man oko dhano, kodonjo e iye manyalo kethe: to gik mawuok kuomdhano e maketho dhano

Jopwonjorene nopenje ngerono. Mowacho nigi, Kamano un bende uonge rieko koso ? Ok uneno, ka gik moko duto man okoko donjo i dhano, ok nyal kethe; ni kech ok odonji e chunye, to e iye kende, mowuok oko ? Nowacho kamano, koloso chiembe duto maler.

To nowacho niya, Gi mowuok e i dhano, e maketho dhano. Ni kech e iye, e chuny ji, paro maricho owuokie, wuowo, kuo, nek, terruok, gombo, kethruok, wuondruok, anjawo, wang' marach, ayany, sunga, fuwo: magi duto maricho a e iye, kendo oketho dhano.

WACHO KOD TIMO

Ruoth Yesu nowacho: Ok ng'ato ka ng'ato mowacho na ni, Ruoth, Ruoth, nodonji e piny ruodh polo; to ng'atno matimo mana gi ma Wuora me polo dware. To ji mathoth nowachna chieng'onogo, Ruoth, Ruoth, ne ok watiyo tich nabi e nyingi koso, kendo e nyingi ne ok wagolo jochiende, kendo e nyingi ne ok watimo tim teko mang'eny ? Eka anahul nigi niya. Ok nang'eyou ngang': ayeuru kuoma, un matimo gik maricho.

E momiyo ng'ato ka ng'ato mawinjo wechenagi kendo timo, enochal gi ng'at mariek mogero ode e wi luanda: to koth nochuwe, kendo ohulini nobiro, to yembe nokudho, kendo goyo odno, to ok nopodho; ni kech tiende nokuny e wi luanda. Kendo ng'ato ka ng'ato mawinje wechenagi, to ok otimogi, enochal gi ng'a mofuwo mogero ode e wi kwoyo: to koth nochuwe, kendo ohulini nobiro, to yembe nokudho, kendo goyo odno; to nopodho: kendo podhone ne dwong'.

LAMO

Mi weche me dhoga gi paro mabudhogo e chunya obedi mimorgo, a Jehova, Iwandana kod jawarna.

Mariko 7 : 14, 15, 17-23. Mathayo 7 : 21-27. Zaburi 19 : 14.

Ndalo mar apar gariyo

JOMA ODENYO OCHIEMO

Bang' magi eka Yesu noa, nodhi loka nam Galili, en e nam Tiberia. To oganda madwong' noluwe, ni kech ne gineno masira ma notimo ni jo motuwo. To Yesu noidho e got, nobedo kuro gi jopwonjore mage. To pasaka odwar chopo machiegini, e sawo mar Joyahudi.

Yesu noting'o wang'e, noneno ka oganda mang'ongo kobiro ne, nowacho ni Filipu, Wanang'ieu kuon kanye, mondo jogi cham ? To nowacho kamano kotemogo, ni kech en owuon nong'eyo gi mobiro. Filipu nodwoke, Kuon mar dinari piero apar ariyo odak oromgi, mondo ji duro nwang' matintin. Ng'ato achiel kuom jopwonjore mage, Andarea, omin Simon Petero, owacho ne, Kani nitie rawera moro, man gi mikate abich mar ngano, gi rech ariyo: to magi nyal ang'o gi jo mang'eny kama ?

Yesu nowacho, Losuru ji gibedi piny. To kanyo ne nitie lum mang'eny. Eka ne gibedo piny, chuo kwangi nonwang'o ji alufu abich. Eka Yesu nokawo kuondego; ka nose go erokamano, nopogo ni jo ma nobedo; gi rech bende kamano kar ma ne gidwaro. To ka ne gise yieng', nowacho ni jopwonjore mage, Chokuru ng'injo modong', kik gi moro olal. Eka ne gichokogi aditini apar gariyo nopong' gi ng'injo, ma noa kuom kuonde abich mar ngano, ma nodong' ni jo ma nochiemo.

To Yesu ka nong'eyo ka gidwaro biro kawe gi teko, time moth, nowalore kendo modhi e got kar kende.

Ruoth Yesu nowacho: Ni kech kuon mar Nyasaye e ma nolor oa e polo, mamiyo piny ngima. An e kuon mar ngima; ng'a mobiro kuoma ok anone kech ngang', kendo ng'a moyie kuoma ok riyo nomake ndalo duto. An e kuon mangima, ma nolor a e polo:

ng'a mochamo kuom kuonni nodoki mangima nyaka chieng': ee, to kuon bende ma nachiwu e ringira, ni kech ngima mar piny.

LAMO

Ruoth, ndalo duto miwa kuonni.

Yohana 6 : 1-13, 15, 33, 35, 51, 34.

Ndalo mar apar gadek

WUOD NYASAYE MADUONG OIKORE THO NI JOMARICHO

Eka nokawo Petero gi Yohana gi Yakobo, noidho got mondo olam. Ka noyudo olamo kit wang'e nolokore, kendo lepe nodoko madiboye kamil.

Kendo jariyo none, katuak kode, to gin Musa gi Elija, ma noneno e dwong'no, ne giwacho kuom thone, mabiro gik kuome Yerusalem.

To Petero gi jo ma nobedo kode ayul wang' noterogi: to ka ne gichiewo ne gineno dwong'ne gi jariyogo bende ma nochungo kode. Eka, ka ne gidwaro pogore kode, Petero nowacho ni Yesu, Ruodhwa ber nwa bedo kani mondo wager kiche adek, achiel mari, to achiel mar Musa, kendo achiel mar Elija: to nowacho kokiya gi mowacho.

To ka ne pod owacho kamano, bor polo nobiro, noyimogi: to ne giluur ka ne gidonjo e bor polono. Kendo duol noa e bor polono kawacho, Ma e Wuoda, mayiero: winjeuru. Duoino ka nobiro ne gineno mana Yesu kende.

To ne giling', ne ok giwacho ni ng'ato gi moro ndalogo knom mago ma ne gineno.

To ka noyudo gidak Galili, Yesu nowacho nigi ni, Noket Wood dhano e luet ji: kendo gininege, to chieng' mar adek nochier. Kendo chunyi ne lit gilala.

PARO

Beduru gi paroni e iu, ma ni e Kristo Yesu bende: en, ka ne en e kit Nyasaye, ne ok oparo ka en gi miyako kobedo morom gi Nyasaye, to notimore owuon nono, komako kit misumba, kodoko machalo gi ji; kendo ka nonene e kido ka dhano, en owuon nobet mamuol, kowinjo nyaka kar tho, ee, tho msalaba.

Luka 9 : 28-36. Mathayo 17 : 22, 23. Jofilipi 2 : 5-8.

Ndalo mar apar gang'wen

NG'ANO MAJADIRA?

Ne jabura moro, noteme kawacho, Japwonjwa, natim ang'o mondo acham gikeni mar ngima mochwere ? To en mowacho ne, Nondik ang'o e chik ? Isomo nadi ? To en nodwoke nowacho ne. Her Ruoth Nyasachi gi chunyi duto, kendo gi iyi duto, kendo gi tekoni duto, kendo gi riekoni duto; kod owadu kaka in kendi iwuon.

To en nowacho ne, Idwoko kare; tim mago, eka inibedi gi ngima. To en ka

nodwaro doko kare, nowacho ni Yesu. To owadwa en ng'a ?

Yesu nodwoko nowacho, Ng'ato moro nolor kaa Yerusalem nodhi Yeriko, noromo gi jomecho, ma nomaye lepe, mogoye lero, modhiyo, moweye kodwaro tho.

To jadolo moro nochwanyore kode e yomo: ka nonene nokadho e dir yo. To Jalawi bende kamano, nobiro e gweng'no, monene, mokadho e dir yo.

To Jasamaria moro ka ne wuotho nobiro ka ma ne entie: ka nonene nokeche, mosudo bute motuweyo ka ma nogo, moonjee mo kodi divai; mokete e nyumbune owuon, motere od welo, nolose maber. Eka kiny nogolo dinari ariyo, nomiyo wuon od welo, nowacho ne. Lose maber; to gi migolo ne moloyo mago, an, chieng' madwogo, anachuli.

Kuom jadekgo ere ng'ato migalo kowadgi ng'atno ma noromo gi jomecho ? To en nowacho ne, Ng'at ma nokecheno. To Yesu nowacho ne, Dhiyo, in bende itim kamano.

Ruoth Yesu nowacho: E momiyo, gigo duto mudwaro mondo ji otim nu, un bende tim nigiyuru, kamano ni kech ma e chik kod jonabi.

PARO

Yaye dhano, osenyisi gi maber; kendo en ang'o ma Jehova odwaro kuomi, to mana mondo itim makare, iher miwafu, kendo iwuothi gi chuny mamuol kod Nyasachi?

Luka 10 : 25-37. Mathayo 7 : 12. Mika 6 : 8.

Ndalo mar apar gabich

KAKA NYASAYE RWAKO JARICHO KA JARICHO MOLOKORE

To josol usuru duto gi jo maricho nonwang'o gisudo bute ni mondo giwinje. Jofarisai gi jondiko bende ne ging'ur, ka giwacho niya, Ng'atni oruako jo maricho, kendo ochiemo kodgi.

To nowacho, Ng'ato moro ne en gi yawuote ariyo: to wuowi machogo nowacho ni wuon mare, Wuorwa, miya pok mogik kuom gikeni. To nopogo nigi gige. Bang'mago ndalo manek wuowi machogono nochoko gige duto, nodhiyo e piny mabor; kanyo eka nowito gige kobet achach.

Ka nose tieko duto, eka kech madwong' nowuok e piny nogono; nochako chando. Eka nodhiyo nodak kodi japinyo moro noore e lege ni mondo okwa mbithe. Nogombo ni mondo oyieng' gi pokila ma ne mbithe chamo: kendo onge ng'a ma nomiye gi moro.

To ka ne chunye odwogo nowacho, Jotich adi mag wuora man gi chiemo mang'eny moromogi kendo moloyo, to an kech nega ka. Nachung', nadhi ka wuora, nawach ne, Wuora, aketho nyim polo, kendo nyimi: ok awinjora kendo ni mondo iluonga wuodi: keta mondo adoki ka ng'at achiel kuom jotichni. Nochungo nobiro ka wuon mare.

To ka ne podi en ku mabor, wuon mare nonene, nong'wono ne, noringo, nokwako

toke, nonyodhe. To wuode nowacho ne, Wuorwa, aketho nyim polo, kendo nyimi: ok awinjora kendo ni mondo iluonga wuodi. To wuon nowacho ni misumbini mage, Goluru piyo lawo maber moloyo, kendo ruakeuru; kendo keturu bony e luete, gi wuoche e tiende: kendo keluru nyaruadhno mamiyo, yang'euru, wacham, mondo wamor; ni kech wuodani yande otho, to koro ongima kendo; yande olal, to odwogo. Eka ne gichako mor.

Kamano bende, ako nu mor nitie nyim jomalaika mag Nyasaye kuom ng'ato achiel marach molokore.

PARO

Nimar in, Jehova, iber, kendo iyikori weyo richo, kendo kechni ng'eny ni jogo duto ma luongo nyingi.

Luka 15 : 1, 2, 11-24, 10. Zaburi 86 : 5.

Ndalo mar apar gauchiel

SUNGRUOK GI DEMBRUOK

Yesu nowacho gi ngero ni jo ma noluongi, ka noneno kaka ne giyiero kombe madongo; nowacho nigi, Ka ng'ato moro oluongi ka kisera, kik ibed e kom madwong'; miti doluongi ng'ato maloyi gi dwong', eka ng'a ma noluongi kod en nowach ni, Yau ni ng'atni; eka inichaki bedo e kom matung', ka wiyi okuot.

To koluongi, dhi ibedi e kom matung'; eka ng'a ma noluongi kobiro, mondo owach ni, Omera, sudi nyim ji: eka iniyudi dwong' nyim ji duto machiemo kodi. Ni kech ng'ato mapakore chieng' nochaye, kendo ng'ato machare chieng' nopake.

To nogoyo nigi ngeroni bende jo ma ne pakore kendgi ka gin jo mabeyo, ne ok gidewo jo moko: Jariyo noidho nodhi lemo e i hekalu; achiel e Jafarisai, to machielo en jasol usuru. Jafarisai nochungo nolamo kamano kende, Nyasaye, ago ni erokamano, ni kech an ok achalo kodi jo moko duto, jomecho, jo magango wach, jo materore, kata gi jasol usuruni. Ariyo kech ndalo ariyo e juma; kendo kuom gik moko duto manwang'o achulo achiel kuom apar.

To jasol usuruno, nochungo ku mabor, ne ok onyalo kata ting'o wang'e e polo, to nogoyo kore kowacho, Nyasaye, kecha, an ng'a maketho. Ako nu, Ng'atni nolor odhi e ode kobet kare moloyo ng'a machielo cha: ni kech kuonde ng'ato mapakore chieng' nochaye: to ng'a machare e ma chieng' nopake.

Saa nogono jopwonjore nobiro but Yesu kawacho ni. To ng'at madwong' moloyo e piny ruodh polo en ng'a? Kendo noluongo mihia moro ire, mokete e kindgi, kendo nowacho ni, Adier awacho nu, mak ulokoru kendo udoko kaka wahia, ok unudonj e piny ruodh polo ngang'. Kamano ng'atno mobet mamuol kaka mihiani, jagono e ma nobedi madwong' moloyo e piny ruodh polo.

PARO Mondo uwinjre kendu: ni kech Nyasaye otamo josunga, to omiyo jo mamuol ng'wono.

Luka 14 : 7-11. Luka 18 : 9-14. Mathayo 18 : 1-4. 1 Petero 5 : 5.

Ndalo mar apar gabiriyo

RUOTH YESU OCHIERO LAZARO A E THO

To ng'ato moro ne tuwo, en Lazaro, ma Jabethania, jadala ma Mariam jodakie gi Maritha, nyamin mare. Eka nyiminene nooro ne ka giwacho, Ruoth, ne, jal mihero otuwo. To ka nose winjo notuwo, eka nobet kanyo ndalo ariyo ka ma ne entie. Eka mos nowacho ni jopwonjore mage, Wadhiuru piny Yudea kendo.

Yesu ka nochopo nonene ka koro ose tieko ndalo ang'wen e liel. ... Eka Maritha nowacho ni Yesu, Ruoth, ka di yandi in ka, owadwa da ok otho. Yesu nowacho ne, Owadu nochier. Maritha nowacho ne, Ang'eyo nochier kar chier chieng' giko piny. Yesu nowacho ne. An e chier, kendo an e ngima: ng'a moyie kuoma, kata otho nodoki mangima: kendo ng'at mangima koyie kuoma ok anotho nyaka chieng'. Iyie ma ? Nowacho ne, Ee Ruoth: ase yie ka in e Kristo, Wuod Nyasaye, mobiro e piny.

Nowacho ni, Ukete kanye ? Ne giwacho ne, Ruoth bi ine. Pi wang' Yesu nowuok.

Eka Yesu otimo mirima e chunye kendo ochopo e liel. To en bur, kendo kidi bende oketi e dhoge. Yesu nowacho, Goluru kidi oko.... Eka ne gigolo kidi oko. To Yesu noting'o wang'e malo mowacho, Wuoro, ago ni erokamano ni kech niwinja. To an nang'eyo iwinja ndalo duto: to kuom oganda moketa diergi e momiyo awacho, ni mondo giyie ka in ma niora.

Ka nose wacho mago nokok gi duol madwong' ni, Lazaro, wuogi oko. Jal ma notho cha nowuok, kotuwe nanga mar liel e tiendene koda luetene; kendo wang'e bende onal gi kitambaa. Yesu nowacho nigi, Gonyeuru, odhi.

PARO

Ruoth Yesu nowacho: Ni kech ma e gi ma Wuora dwaro, mondo ng'a mong'iyi Wuowi, kendo oyie kuome, obedi gi ngima ma nyaka chieng': kendo nachiere chieng' giko piny.

Yohana 11 : 1, 3, 6, 7, 17, 21, 23-27, 33-35, 38, 39, 41-44. Yohana 6 : 40.

Ndalo mar apar gaboro

MONRUOK MAR JOMARICHO

Eka jo mang'eny kuom Joyahudi ma nobiro ka Mariam, ka ne gineno ma notimo, ne giyie kuome. Jo moko kuomgi nodhi kuom Jofarisai ne giwacho nigi gi ma ne Yesu otimo.

Eka jodolo madongo gi Jofarisai ne gichoko bura ne giwacho, Watim ang'o ? ni kech ng'atni timo masich piny mang'eny. Kwaweye kamani, ji duto diyie kuome: eka Jorumi dibi, di gimawa gweng'wa gogandawa bende.

To ng'atgi achiel, en e Kaiafa, ne en jadolo madwong' higa nogono, nowacho nigi, Un ok ung'eyo wach kata achiel, kendo ok upar kaka owinjore ng'ato achiel otho ni kech ji, to oganda duto kik lal. To ne ok owacho kende: to ka ne en jadolo madwong' higanu eka nokoro, ni Yesu biro tho ni kech oganda; to

ok ni kech ogandano kende, to mana ni mondo ochoki kanyachiel nyithind Nyasaye ma noke.

Eka nyaka a chieng'no ne giparo wach mondo ginege.

HERA MAR RUOTH YESU

To ka noyudo gidhi Yerusalem, noyudo okadho e dier Samaria gi Galili. Ka nodonjo e dala moro, jodhoho apar noromo kode, mochungo ku mabor: ne gigoyo koko, ka giwacho, Yesu Ruodhwa, kechwa. To en, ka nonenogi, nowacho nigi ni, Dhiuru unyisru ka jodolo. To ka ne gidhiyo, ne gilosore.

To ng'atgi achiel, ka noneno kamano kose kuwo, nodwogo kodendo Nyasaye gi duol madwong'; mokulo wiye piny e tiende, kogo ne erokamano: to en Jasamaria. To Yesu nodwoko nowacho, Ok gin japar mokuwo ? to ji ongachiel ere ? Ne ok onwang'o ng'ato achiel modwogo ni mondo odend Nyasaye, to mana jawasiguni ? To nowacho ne, Chungi, idhi adhiya: yieni okuwoyoi.

LAMO

A Nyasaye, pwodha kuom kethona.

Yohana 11 : 45-53. Luka 17 : 11-19. Zaburi 51 : 1,2.

Ndalo mar apar gi ongachiel

CHIWO MAR WEYO DUTO NI KECH KRISTO

EKA jadwong' moro nopenje, kawacho, Japwonj maber, atim ang'o mondo acham gikeni mar Dgima manyaka chieng' ? To Yesu nowacho ne ... Ing'eyo chik, Kik iteriri, Kik inegi, Kik ikwal, Kik ihangi, Migi dwong' wuoru kodi meru. To en nowacho ne, Magi duto ase mako nyaka a e tiuna.

To Yesu ka nowinjo mago nowacho ne, Podi wach achiel oremi: hon gik moko duto ma in godo, ipogi ni jo modhier, eka niyudi gikeni e polo: kendo ibi, iluwa. To, en ka nowinjo magi, noparore ahinya; ni kech noramoko ngang'.

To Yesu ka noneno kamano nowacho, Kara tek ni jomwandu donjo e piny ruodh Nyasaye! Ni kech yot ni ngamia kadho e pier sindano, molooyo ramoko donjo e piny ruodh Nyasaye.

Eka jo ma nowinjo nowacho. To ng'a manyalo kuwo ? To nowacho, Gik mak ji nyal e ma Nyasaye nyalo.

To Perero nowacho, Ne, wan ne waweyo giwa wawegi, kendo ne waluwi. To en nowacho nigi, Ako nu adier, Onge ng'ato ma noweyo ode, kata chiege, kata owetene, kata jonyuolne, kata nyithinde, ni kech piny ruodh Nyasaye, mak noyudi molooyo ndalo mang'eny ndatogi, kendo molooyo e ndalo mabiro ngima mochwere.

To notero joge japar gariyo nowacho nigi Neuru, waidho Yerusalem, eka weche duto ma ne jonabi ondiko kuom Wuod dhano obiro timore. Ni kech nochiwe ni Ogendini, to gininyiere, kendo ginitime marach, kendo gining'ul olawo kuome:

kendo ginichwade mi gininege: to ndalo mar adek nochier. Ne ok ging'eyo wechegi kata achiel.

PARO

Jaote Paulo nondiko: Ee, adier, kendo akwano gik moko duto ka gilal ni kech gi moloyo mar ng'eyo mar Kristo Yesu Ruodhwa: giga duto ne gilal na ni kech en, makwanogi ka gik miwito, ni mondo ayudi Kristo.

Luka 18 : 18-34. Jofilipi 3: 8.

Ndalo mar piero ariyo

JAMUOFU OYAW WANG'E

To ka nonwang'o osudo but Yeriko, eka mwofu moro nonwang'o obedo piny e dir yo, kakwecho: to en ka nowinjo oganda kakadho, nopenjo ni en ang'o To ne ginyise ni Yesu Janazareth e ma koro okadho. Eka nokok, kowacho niya, Yesu Wuod Daudi, kecha. To jo ma notelo nokwere mondo oling': to en nomedo wacho ngang' niya, Wuod Daudi kecha.

To Yesu nochung, nochikogi ni mondo gikele ire: to ka nose sudo, nopenje niya. Ere gi midwaro ni mondo atim ni ? To en nowacho niya, Ruodhwa, wang'a oyepi. Yesu nowacho ne, Wang'i oyepi: yie man e mokuwoyi. Gi kanyo nogono wangle noyepo, eka noluwe, kodendo Nyasaye: kendo oganda duto, ka ne gineno, ne gipako Nyasaye.

JARICHO OYUDO WARRUOK

Nodonjo kendo nonwang'o okadho e dier Yeriko. Kendo ne, ng'ato ma nyinge iluongo ni Zakayo; ne en jasol usuru, motelo obende ne en jamoko. To nodwaro neno Yesu kakobet; to nodhiere neno ni kech oganda, ni kech ne en nyadundo. Noringo nyimgi, noidho i wi ng'owo, ni mondo onene: ni kech nobiro luwo yomo.

Ka ne Yesu obiro e gweng' nogo, nong'iyo malo, nowacho ne, Zakayo, lor piyo; ni kech tinende onego anindi e odi. To piyo piyo nolor, noruake gi mor. Ka ne ginenogo, ne ging'ur giduto, ka giwacho niya, Odonjo ni mondo onindi ka ng'ato man gi richo.

To Zakayo nochungo, mowacho ni Ruoth, Ne, Ruoth, giga kochiel amiyo jochan; kendo kata namayo marach gir ng'ato achulo ang'wen kuom achiel. To Yesu nowacho ne niya, Tinende konyruok ose biro ni odni, ni kech en bende en wuod Ibrahim. Ni kech Wuod dhano obiro ni mondo odwar kendo okony gi ma nolal.

PARO

Kwauru, eka nuyudi, mondo moru chopi.

Luka 18 : 35-43. Luka 19 : 1-10. Yohana 16 :24.

Ndalo mar piero ariyo gachiel

YESU RUODH PINY DUTO BIRO BIRO KENDO

To ka uobet piny e got Zeituni, jopwonjore nosudo ire tenge ka giwacho ni,
...To ranyis mar bironi e mane, kendo mar giko piny ?

Yesu nodwoko mowacho nigi ni, Neuru mondo kik ng'ato wuondu. Ni kech ji mathoth nobi e nyinga ka giwacho ni. An e Kristo; kendo ginilal ji mathoth. To ubiro winjo wach luenge gi humbe luenje: neuru, mondo kik obwogu: ni kech gigi onego gidmore; to giko podi.

Ni kech oganda moro nopiem kod oganda machielo, kendo piny moth kodi piny ruoth: kendo kech nowuogi kodi yiengini mag piny kuonde moko ... kendo ogendini duto nosin kodu ni kech nyinga. Kendo wach maber mar piny ruodhni nolandre e pinje duto; eka giko piny nobi.

Eka piny ruodh polo nopor gi nyiri apar, ma nokawo techegi, kendo nowuok mondo girom ni wuon kisera. To jabich kuomgi ne jo mofuwo, to jabich ne jo mariek. Ni kech jo mofuwogo nokawo techegi, to ne ok gidhi kod mo: to jo mariekgo nodhi kod mo e pukegi kod techegi.

To ka wuon kisera nodeko, ne ginur kendo mndo noterogi. To odiewuor koko nowuok niya, Neuru, wuon kisera! Wuoguru mondo urom ne. Eka nyigo duto noa malo, kendo noloso techegi. To jo mofuwogo nowacho ni jo mariek ni, Miwaeuru moru; ni kech techewa dwaro tho. To jo mariek nodwoko, nowacho niya, Ngang', dipo ok oromowa kodu: ber moloyo udhi ir jo ohala, ung'iew kendu.

To ka noyudo gidhi ng'iewo, wuon kisera nobiro, to jo moyikore nodonjo e od kisera kode, kendo dho ot nolor. To bang'e nyiri mokogo bende nobiro ka giwacho ni, Ruoth, Ruoth, yaw nwa. To nodwoko moko ni, Adier awacho nu, Akiyau.

E momiyo rituru, ni kech ok ung'eyo kata ndalono kata saano.

LAMO

Amina: bi, Ruoth Yesu.

Mathayo 24 : 3-7, 9, 14. Mathayo 25 : 1-13. Fweny 22 : 20.

Ndalo mar piero ariyo gariyo

MARIAM MAJACHIWO GI JUDAS MAJAKUO

To ndalo auchiel nyim pasaka Yesu nodhi Bethania, ku ma ne Lazaro nitie, ma ne Yesu chiero oa kuom jo motho. Ne gitedo ne chiemo mang'eny kuno; Maritha notiyo nigi; to Lazaro ne en ng'at achiel kuom jo mabet e chiemo kode. Eka Mariam nokawo mo mang'we ng'ar ahinya, ma nengone tek, ma kar ratili achiel, nowirogo tiend Yesu, noyuweyo dendeue gi yie wiye; to ot nodum dk mo.

To Yudas, Jaiskariot, ne en ng'ato achiel kuom jopwonjore mage, to bende e mobiro ndhoge, nowacho, Marang'o mo mang'we ng'arni ok ohon dinari piero apar adek, mondo omi jo modhier? To en ne ok owacho ma ni kech noparo jo modhier; to mana ni kech ojakuo, kendo en e man gi kiroho mokawo gik mande. Eka Yesu nowacho, Weyeuru mondo okane nyaka chieng' yikna. Ni kech jo modhier un go

ndalo duto; to an ok un koda ndalo duto.

Kinyne oganda madwong' ma nobiro ka sawo, ka ne giwinjo ni Yesu biro Yerusalem, ne gikawo bede othidhe, ne giwuok gidhi romo ne. Ne gigoyo koko, Hosana: En jahawi mabiro e nying Ruoth, to en e Ruodh Israel. To Yesu ka nonwang'o nyathi kanyina, noidhogo; kaka nondiki, Kik iluor, nyar Sayun: ne, Ruodhi biro, obet e wi nyathi kanyina. Wechegi jopwonjore mage ne ok ong'eyo mokwongo; to mana ma nose mi Yesu dwong', eka ne giparo ni weche magi nondiki kuome, kendo magogo bende e ma notimne.

Eka Jofarisai nowacho kendgi, Neuru kaka ok imyal gi moro: neuru, piny oluwe.

Eka ng'at achiel kuom japar gariyo, ma nyinge Yuda ma Jaiskariota, nodhi ir jodolo madongo, mowacho ni, Ang'o muyie miya, eka anadhoge nu ? Mi ne giporo ne ng'inje piero adek mag fedha. To nyaka a kanyo nodwaro kinde mar ndhoge.

PARO

Ni kech hero mwandu en tiend richo duto.

Ni kech okelo ni ng'ato ohala manadi, konwang'o piny ngima, to ngimane olal ne ?

Yohana 12 : 1-8, 12-16, 19. Mathayo 26 : 14-16. 1 Timotheo 6 : 10. Mariko 8 : 36.

Ndalo mar piero ariyo gadek

"TIMURU MA KUPARAGO"

To ndalo mar mkate maonge thowi nochopo, kama ne onego dolie pasaka. Nooro Petero gi Yohana, kowacho, Dhiuru, ubidh nwa pasaka, mondo wacham. ... Ka saa nochopo, nobet piny, gi joote kode.

To mbaka nowuok nigi, ni ng'a ma dibedi madwong' molooyo. Nowacho nigi, Ruodhi mag Ogendini oloyogi; kendo jo man gi teko kuomgi iluongogi Jokony. To un ok nubedi kamano: to jadwong' kuomu mondo obet ka ng'a matin; kendo jatelo, obet ka jatich. Ni kech ere ng'a madwong' molooyo, mobedo e chiemo, koso en matiyo ? ok en mobedo e chiemo ? to an e kindu ka ng'a matiyo.

Ka ne podi gichiemo, jachien ka nose paro ni Yudas, Jaiskariot, wuod Simon, ni mondo ondhoge, Yesu kong'eyo ka Wuon ose miye gik moko duto e luete, kendo ka noa ka Nyasaye, kendo odhi ka Nyasaye; oa malo e chiemo, noketo lepe tenge; nokawo nanga, notuweyo e nungone. Eka noolo pi e tawo, to nobuko luokogo tiende jopwonjore mage, kendo koyuweyogi gi nanga motuweyo e nungone.

To ka nose luoko tiendegi, eka nokawo lepe, nobet piny kendo, nowacho nigi, Ung'eyo gi matimo nu koso ? Un uluonga ni, Japwonj, kendo m, Ruoth: to un bende uwacho maber, ni kech e an. To ka an e maluoko tiendu, to an Ruodhu gi Japwonju, un bende onego uluoki noweteu tiendegi. Ni kech amiyoun ranyisi, mondo tim matimo nu un bende utim kamano.

Nokawo mkate, kose goyo erokamano, nong'ingo nomiyogi kowacho, Ma e ringira

machiwo ni kech un: timuru ma mondo uparago. Kendo kikombe bende kamano bang' chiemo, kowacho, Kikombeni e muma mar remba, mochuwer ni kech un.

PARO

Ni kech Wuod dhano ne ok obiro mondo giti ne, to mondo oti nigi, kendo ochiw ngimane odok rawar ni jo mang'eny.

Luka 22 : 7, 8, 14, 24-27. Yohana 13 : 2-5, 12-15. Luka 22 :19, 20. Mariko 10 : 45.

Ndalo mar piero ariyo gang'wen

HERA, MOR, KOD KUWE

Ruoth Yesu nowacho ni jopwonjorene: Kik chunyu parore: uyie kuom Nyasaye, kuoma bende yieuru. E dala Wuora nitie udi mang'eny; ka da ni ok kamano, da awacho nu; ni kech adhi mondo alos nu kar bet. To ka nadhi malososo nu kar bet, nabi kendo, mos naruaku ka ma antie; mondo ka ma antie un bende ubedie kanyono. To ku ma an adhiye, ung'eyo yo.

Thoma nowacho ne, Ruoth, ku midhiye wakiya; wang'eyo nadi yo ? Yesu owacho ne. An e yo, kendo an e adieri, kendo an e ngima: ng'ato ok bi ka Wuora, mak okadha.... Mose neno an, ose neno Wuora.... Yieuru an ka an e i Wuora, kendo Wuora ni e iya.

Wehegi ase wacho nu, ka podi abedo kodu. To Jakony cha, Roho Maler, ma Wuoro noor e nyinga, en nopwonju weche duto, kendo nopar nu ma nawacho nu duto. Kuwe aweyo nu; kuwena amiyou; ok kaka piny miyou, e kaka an amiyou. Kik chunyu parore, kendo kik uluor.

Kumako chikna unubedi e herana, mana kaka an bende amako chik Wuora, kendo abet e hera mare. Wachgi awacho nu mondo moma obedi kuomu, mondo moru orom. Ma e chikna, mondo uherore kendu, kaka aherou. Ng'ato onge gi hera madwong' maloyo ma, ka ng'ato oweyo ngimane ni kech osiepena. Un osiepena, kutimo mago machikou.

Neuru, ndalo nobi, kendo ose chopo ka un udhi ke, ng'ato kargi, ng'ato kargi, unuweya an kenda; to ok an kenda, ni kech Wuora ni koda. Wehegi ase wacho nu mondo ubedi gi kuwe kuoma: e piny uneno malit; to timuru chir; an ase loyo piny.

PARO

To nyak mar Roho e hera, mor, mirembe, kinda, ng'wono, ber, yie, muolo, ritruok.

Yohana 14 : 1-6, 9, 11, 25-27. Yohana 15 : 10-14. Yohana 16 : 32, 33. Jogaletia 5 : 22, 23.

Ndalo mar piero ariyo gabich

RUOTH YESU ODonjo e Chandruokne

Nowuok, nodhiyo, kaka yande otimo, kg got Zeituni; to jopwonjore mage bende noluwe. To ka nochopo e gweng'no, nowacho nigi ni, Lamuru mondo kik udonji kar tem.

Nopogore kodgi machalo kinde mar diro kidi; nogoyo chonge piny nolamo, kowacho niya. Wuoro kiyie gol na agwatani: to ok gi madwaro to mana gi midwaro e mondo otimre. To jamalaika moa e polo nobiro ne, komiye teko. Ka ne lit ne ngang' nolamo ahinya ruok: to luche nodoko kaka ton remo madongo machuwer piny.

Koa e lamone nodhiyo ir jopwonjore mage, nonwang'ogi ka ginindo kuom parruok, mowacho nigi, Marang'o unindo ? chunguru ulam mondo kik udonji kar tem.

Ka ne pod owacho, ne, oganda gi jal miluongo ni Yudas, ng'at japar gariyo, notelo nigi; kendo nosudo ir Yesu ni mondo onyodhe. To Yesu nowacho ne, Yudas, indhogo Wuod dhano gi nyoth koso ? ... Ne gimake, ne gitere, kendo ne gikele e od jadolo madwong'. To Petero noluwe gi ku mabor.

Kendo jo ma nomako Yesu nonyiere, nogoye. Ka ugwe noyawo, oganda mar jodong ji nochokore, jodolo madongo bende gi jondiko; ne gitere e bura margi, ka giwacho, Ka in ni e Kristo, ko nwa. To nowacho nigi, Kako nu, ok nuyie: kendo kapenju, ok nudwoki. To nyaka a tinende Wuod dhano obiro bet kor bat marachwich mar teko Nyasaye.

To gi duto ne giwacho. In ie Wuod Nyasaye koso ? To en nowacho nigi, Un uwacho ka e an. To ne giwacho. Pod wadwaro joneno nang'o? ni kech wawegi wase winjo e dhoge owuon.

PARO

Ji ne chaye, kendo ne gikwere; ng'ato maneno chandruok, maneno masira. ... Adier oseting'o tuwochewa, kendo osekawo chandruokwa ... kendo kuom riemo mage e mochangowa.

Luka 22 : 39-48, 54, 63, 66-71. Isaya 53 : 3-5.

Ndalo mar piero ariyo gauchiel

RUOTH YESU ONGADNE BUCH THO

Eka oganda duto nochungo, ne gitere ka Pilato. To ne gichako donjo ne, ka giwacho Ne wanwang'o jali koloko ogandawa, komono ji goyo usuruni Kaisari, kowacho ka en owuon ni Kristo Ruoth. To Pilato nopenje kowacho in ni Ruodh Joyahudi? To nodwoke nowacho, lwacho.

To Pilato nowacho ni jodolo madongo gi ogendini. Ok anwang'o bura kuom jali. ... E momiyo nachwade, kendo nagonye. To ne gikok kaachiel, ka giwacho, Gol jali, to gony nwa Barabba: ne en ng'ato ma nonwang'o obole i od tuwech kuom jemo moro motimore e dala, kendo kuom nek.

To Pilato nowacho nigi kendo, kodwaro gonyo Yesu; to gin ne gikok ka giwacho, Gure gure. Nowacho nigi nyadidek, Marang'o, ere gi marach ma jali notiyo ? Ok anwang'o bura mar tho kuome: e momiyo nachwade kendo nagonye. To ne gimedo kok

gi duonde madongo, ka gidwaro ni mondo ogure. Kendo duondegi nohingo.

Eka Pilato nong'ado bura mondo gi ma gikwayo otimre. To nogonyo jal cha ma nobole e od tuwech kuom jemo kod nek, ma gikwayo; to nomiyogi Yesu mondo gitim kaka gidwaro.

To jo mang'eny kuom oganda mar ji noluwe, kendo mar mon, moyuagore malit kendo moyuak ne. To Yesu nolokore irgi nowacho, Nyi Yerusalem, kik uyuag na, to yuaguru kuomu uwegi, kendo ni nyithindu. Ni kech neuru, ndalo nobi ma giniwachi. Jo migumba gin johawi gi iye ma yande ok nyuol, gi thunde ma yande ok odhodhi. Eka ginichaki wacho ni godi, Podh nwa; gi pidhe niya, Umwa. Ni kech ka gitimo magi gi yath mang'ich, ginitim ang'o gi yath motuwo ?

PARO

Ni kech Kristo bende nosande dichiel ni kech richo, ng'at makare ni kech jo ma ok kare, mondo okelwa ir Nyasaye.

Luka 23 :1-4, 16, 18-25, 27-31. 1 Petero 3 : 18

Ndalo mar piero ariyo gabiriyo

THO MAR RUOTH YESU

Ne nitie jariyo moko bende, jo maricho, moter kode mondo oneggi. Ka ne gichopo gweng'miluongo ni Hanga, kanyo ne gigure, kodi jo maricho, achiel e kor bat marachwich, to machielo e kor bat maracham. To Yesu nowacho, Wuonwa, wegi, ni kech gikiya gi ma gitiyo.

To ne gipogo lepe kendgi, ne gigoyo ombulu. Oganda nochungo koneno. To joloyo bende nonyiere ka giwacho, Noreso jo moko; oresre owuon, ka jali ni Kristo mar Nyasaye, ma noyiero. To waskari bende nonyiere ka gibiro ire, to gimiyeye awayo, ka giwacho, Ka in ni Ruodh Joyahudi, resri. Ndiko bende noket malo e dier wiye niya, JALI NI RUODH JOYAHUDI.

To achiel kuom jo marichogo mogur noyanye, kowacho. Ok in ni Kristo koso ? resiri kod wan. To machielono nodwoko, kokwere, nowacho, Ok iluoro kata Nyasaye, kineno ka in e bura achiel ? To wan kare; ni kech ochulo nwa kare gi timwa: to jali ok notiyo gi moro marach. Eka nowacho ni, Yesu, para chieng' kibiro gi piny ruoth mari. Nowacho ne, Adier awacho ni, Tinende nibedi koda e Paradis.

Koro ne saa kata auchiel, eka mudho noyimo piny duto nyaka ochopo saa ongachiel, ka wang' chieng' ok orieny: to nanga mogeng' mar hekalu noriedore diere. Yesu nokok gi duol mang'ongo, nowacho, Wuora, aketo chunya e lueti: to kose wacho ma chunye nochot.

Ka jadowong' lueny noneno gi ma notimore, nodendo Nyasaye, kowacho, Adier jah nobedo dhano makare. Kendo ogendini duto ma nochokore mondo one wachni, ka ne gineno weche ma notimore, ne gidok ka gigoyo korgi. To owetegi duto, gi mon ma luwe moa Galili, ne gichungo ku mabor, ka gineno wehegi.

PARO

Kristo notho kuom richowa. Wuoro nooro Wuowi mondo odok Jakony piny. Remb Yesu Wuode ogudowa e richowa duto.

Luka 23 : 32-49. 1 Jokorintho 15 : 3. 1 Yohana 4 : 14. 1 Yohana 1:7.

Ndalo mar piero ariyo gaboro

A E THO DHI E NGIMA

To ng'ato ma nyinge Yusufu, ma jabura, dhano maber kendo maler: en Jarimathea, dala Joyahudi, ma nonwang'o okiyo piny ruodh Nyasaye, ne ok oyie bura gi tichgi: jali nodhi ir Pilato, nokwaye kitundu Yesu. Nolore piny, nodole gi nanga nokete e liel mokuny e luanda, ka ma ne pod ok oyikie ng'ato nyaka nene. Ndalono ne ndalo mar Yikruok, kendo sabato ne chiegni.

Mon ma noa kode Galili, ne giluwu chien, ne gineno liel, kendo kaka nopielo kitundu. To ne gidok, ne giloso yath gi mo.

Chieng' sabato ne giyuweyo kaka chik nobet.

To ndalo mokwongo mar sabato, ka ne piny oru, ne gibiro ka liel, ka giting'o yath ma ne giloso. To ne ginwang'o kidi kose ng'ielore a e liel. Toka ne gidonjoie, ne ok ginwang'o kitundu Ruoth Yesu.

Eka ka ne giparore kuom wachno, ne, jariyo nochungo butgi gi lewini mapichini: to ka ne giluwor ngang', ne gikulo wang'gi piny, ne giwacho nigi, Marang'o udwaro ng'a mangima e kind jo motho ? Oonge ka, to ose chier: paruru kaka noluwo nu, ka ne podi en Galili, kowacho ni Wuod dhano onego ondhoge e luet jo maricho, kendo ogure eka chieng' mar adek nochier. Eka ne giparo wechene, ne gidok ka gia ka Uel, ne giko ni japar gachiel, kodi jo moko duto.

PAKO

Tho olal kiloyo. In tho, iloyo kanye ? In tho, ikayo kanye? Lit tho en richo ... to wago erokamano ni Nyasaye, mamiyowa loyo kuom Ruodhwa Yesu Kristo.

Kata tho, kata ngima ... kata weche mabiro, kata teko ... ok nonyal golowa a e hera mar Nyasaye, ma ni e Kristo Yesu Ruodhwa.

Luka 23 : 50-56. Luka 24 : 1-9. 1 Jokorintho 15: 54-57. Jorumi 8 : 38, 39.

Ndalo mar piero ariyo giongachiel

"AN KODU"

Kendo ne, jariyo kuomgi nonwang'o gidhiyo ndalo nogo, ka dala moro nyinge Emmau. To, ka noyudo gitwak kendgi ka ne gipenjore, eka Yesu owuon nosudo, nodhi kodgi. To wang'gi nomoko mondo kik ging'eye.

To nowacho nigi. Magi weche manadi muwacho kendu, kuwuotho. Ne gichungo, ka gimieno wang'gi. ... To ne giwacho ne, Weche kuom Yesu Janazareth, ma nobedo janabi matek gi tich kendo gi wach e nyim Nyasaye goganda duto: kendo kaka

jodolo madongo gi jodongwa nondhoge mondo ong'ad ne bura mar tho, kendo nogure. To wan ne wageno ni en e ma dowar Israel. Kendo kuom wehegi duto koro odoko ndalo mar adek nyaka wehegi notimore.

Eka nowacho nigi, Yaye jo mafuwo ma chunyi pek yie weche duto ma jonabi nowacho! Ne ok owinjore ni Kristo neno masichegi, kendo donjo e dwong'ne? Nochako a kuom Musa gi jonabi duto nofwenyo nigi e ndiko duto weche man kuome. Ne gisudo machiegini ka dala, ka ma gidhiye: to en notimore kodwaro dhiyo adhiya. Ne gichune, ka giwacho, Bed kodwa: ni kech piny koro odhiambo, kendo piny koro ose kadho. Nodonjo mondo obed kodgi.

Eka ka noyudo obedo piny kodgi kochiemo, nokawo mkate, nogwedhogo, nong'ingo, nomiyogi. To wang'gi noyepo, eka ne ging'eye; to nolal e wang'gi. Ne giwacho kendgi. Ok nonwang'o chunyiwa mor koso, ka ne owuoyo kodwa e yo, ka nofwenyo nwa ndiko ?

Ne gichungo saa nogo, ne gidok Yerusalem, nonwang'o japar gachiel kochokore, gi jo man kodgi, ka giwacho, Ruoth ochier adier, nose nenore kod Simon. Kendo ne giloso weche ma notimore e yo, kendo kaka ne ging'eye kuom ng'ingo mkate.

PARO

Ruoth Yesu mochier nowacho: Neuru, an kodu ndalo duto nyaka giko piny.

Luka 24 : 13, 15-21, 25-35. Mathayo 28 : 20.

Ndalo mar piero adek

RUOTH YESU ODOK IR NYASAYE WUON MARE

Yesu... ma nowuok nigi owuon kongima bang' thone kuom nyisruok mathoth, konenore nyimngi ndalo piero ang'wen, koluwo nigi kuom piny ruodh Nyasaye: kendo ka nochokore kodgi, nokwerogi ni kik gia Yerusalem, to ni girit singruok mar Wuoro: (nowacho) ma nuwinjo kuoma: ni kech Yohana nobatiso gi pi; to un nobatisu gi Roho Maler ka pok ndalo mathoth okadho.

To gin, ka gisechokore, ne gipenje ka giwacho niya, Ruoth, ndalogi nidwog piny ruoth ni Israel koso? To noluwo nigi niya. Ok dak ung'e ndalo gi higini, ma Wuoro ose keto e tekone owuon. To unuyud teko ka Roho Maler obiro kuomu: kendo unudogi jonenona Yerusalem, gi Yahudi duto, gi Samaria, kendo nyaka giko piny bende.

Ka nose luwo wehegi, ka ginene, notere malo; to bor polo oyime nigi. To ka ne gichomo, wang'gi e polo ka nodhi, neuru, jariyo nochung' butgi moruako nengini madiboye; mowacho bende, Un Jogalili, uchung' unono polo nang'o ?

Yesuni, moa kuomu moruake e polo, nodwogi kamano kaka use nene kodhi e polo.

YESU KRISTO, MAJANENO MARADIER, KENDO WUOWI MAKAYO MAR JOMOTHO, KENDO JALUOCH RUODHI MAG PINY.

PAKO

To kuom jagono maherowa, ma nogonyowa bende e richowa gi rembe: kendo notimowa piny ruoth, jodolo kuom Nyasache gi Wuon mare, dwong' gi teko obed kuome higini gi bigini.

Tich Joote 1 : 1-11. Fweny 1 : 5-6.

Ndalo mar piero adek gachiel

WARRUOK KUOM YIE RUOTH YESU

Nitie ranyisi moko bende mang'eny ma ne Yesu otimo e nyim jopwonjore, ma ok ondiki e kitabuni: to magi ondiki mondo uyie ka Yesu e Kristo, Wuod Nyasaye, kendo kuyie mondo ubedi gi ngima e nyinge.

Giduto ma noruake, nomiyogi teko mondo gitimre nyithind Nyasaye, e jo moyie kuom nyinge.

BIURU! Ruoth Yesu nowacho:

Biuru ira, un duto mujony kendo mugangom mapek, to anamiu yuweyo. Ruakuru lota kuomu, kendo pwonjreuru kuoma, ni kech amuol kendo adembora e chuny: to ununwang' yueyo ni chunyu, ni kech lota yom, kendo misika yot.

Ng'a mobiro kuoma ok anawite oko ngang'.

Ne, achungo e dhoot kendo adwong'o: ka ng'ato owinjo duonda kendo yawo dhoot, anadonj ire kendo anachiem kode, en bende koda.

DHIURU! Ruoth Yesu nowacho:

Dhi odi ir jou, inyisgi eik madongo ma Ruoth ose timo ni, kendo kaka nong'wono ni.

E momiyo udhi utim ogendini duto jopwonjorena, kubatisogi e nying Wuoro gi Wuowi gi Roho Maler: kupwonjogi rito gigo duto ma nachikou: kendo neuru, an kodu ndalo duto nyaka giko piny.

Yohana 20 : 30, 31. Yohana 1 : 12. Mathayo 11 : 28-30. Yohana 6 : 37. Fweny 3 : 20. Mariko 5 : 19. Mathayo 28 : 19, 20.

Fweny mar Jaote Johana

Eka naneno polo manyien gi piny manyien: ni kech polo mokwongo gi piny mokwongo orumo; to nam onge kendo. Kendo naneno dala maler, Yerusalem manyien, koa e polo kuom Nyasaye, koyikore kaka miaha oyikore ni chuwore. To nawinjo duol madwong' moa e kom dwong' kowacho niya, Ne, hemb Nyasaye ni kod ji, to nodak kodgi, kendo ginibedi ogende, to Nyasaye owuon nobed kodgi, modok Nyasachgi: to Nyasaye noyuwe pi wang' duto kuom wengegi; to tho onge kendo, kata uwi, kata yuak, kata rem, ndalo duto: gik mokwongo gise rumo.

Kendo jal mobedo e kom dwong' nowacho niya, Ne, achuweyo gik moko duto manyien.

Kendo nowacho niya, Ndiki: ni kech wehegi gin migeno kendo gin adier. Kendo nowacho na, Gise chopo. An Alfa kod Omega, chakruok gi giko. Anami ng'a ma riyo mako pi mar soko mar ngima nono. Ng'a molocho nocham gikenii mar gigi; kendo anabedi Nyasache, to enobedi wuoda.

Ne, abiro piyo; gi pokna an go, mondo apog ni ng'ato ka ng'ato moromo gi tichne. An Alfa kod Omega, chakruok gi giko, mokwongo gi machien.

Amina: bi, Ruoth Yesu.

Bugini oting'o mana weche moko moa e Kitabu Maler Wach Nyasaye ong'adoni riekoo mamuol mondo iyud kendo isom Muma in iwuon kendi, ni kech en e fwenyruok mar Nyasaye ni ji duto.

Fweny 21 : 1-7. Fweny 22 : 12, 13, 20.